

برداشتی نو از میراث کهن

مهدی ماهان¹ * ، ساناز کاشی زاده والقانی²

1- عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد هریس ، mahan@herisiau.ac.ir

2- مدرس آموزشکده سما سهند ، sanazkashizadeh@yahoo.com

چکیده

از متأخرترین مباحث مطرح در معماری غرب ، پایداری و طراحی مطابق با محیط است. پایداری محیطی حاصل نمی‌آید مگر با هدایت فعالیت‌های بشری به گونه‌ای که منابع طبیعی برای آیندگان حفظ شود. پایداری محیطی بیشتر بر کاهش اتلاف انرژی در محیط، کاهش تولید عوامل مضر برای سلامت انسان و استفاده از منابع تجدیدپذیر تأکید دارد. اما مطابق با اغلب مکاتب فکری غرب مقوله پایداری نیز چند صباحی بعد از تولدش توسط منتقدان مورد نقد قرار گرفت، با این تفکر که معماری باید فضایی بیافریند که انسان درون آن به آرامش دست یابد؛ در حالیکه در معماری پایدار انسان به عنوان کاربر معماری همیشه برای انرژی که مصرف می‌کند در عذاب وجدان است ، همواره باید نگران پایان یافتن سرچشمه‌های انرژی باشد و نگران اینکه میراث‌دار خوبی برای آیندگانش نیست ! در اغلب موارد معماری تحت الشعاع مسایل تأسیساتی و مکانیکی قرار می‌گیرد و شاید بتوان گفت معماری تنها قربانی پدیده معماری پایدار است. از طرفی معماری باید پاسخگوی نیازهای معنوی انسانی که در آن می‌زید نیز باشد. نیاز به مصرف کردن و لذت بردن و نیاز به زیبایی از جمله این خواسته ها است که معماری پایدار در حد کمال قادر به تأمینش نیست. شاید به جرأت بتوان گفت که معماری امروز ما تقلید کورکورانه‌ای است از اتفاقاتی که در غرب رخ می‌دهد هر چند که روش‌های غربی موجود پاسخگوی تمام نیازهای اقلیمی و فرهنگی کشور ما نیستند. در حالی که یکی از سمبول‌های معماری پایدار، معماری ایران سنتی است که به مسایل اکولوژیکی و انرژی پاسخگو بوده است.

واژه های کلیدی : معماری پایدار ، معماری سنتی ، الگوی

ایرانی ، انرژی های طبیعی ، طراحی اقلیمی .